

АПБ пред Европейската комисия: постоянното демонизиране на прокурорите нанася дългосрочни вреди на правовата държава, в която доверието в държавното обвинение е условие за ефективен отпор срещу престъпността

На 21.02.2024 г., по покана на Европейската комисия се проведе работна среща между нейни представители и АПБ, представлявана от Владимир Николов, председател на УС, и Ивайло Илиев, заместник-председател.

На срещата бяха обсъдени правомощията на Главния прокурор, съставът на Висшия прокурорски съвет, конституционната уредба на общото събрание на Висшия съдебен съвет и Висшия прокурорски съвет и опитите на законодателната власт чрез преходни и заключителни разпоредби на друг закон да коригира пропуски в разпоредбите на Конституцията. Представителите на ЕК проявиха особен интерес към начина, по който действа механизмът за разследване на главния прокурор и дали са се обособили конкретни проблеми и възможности за усъвършенстване на уредбата му.

Представителите на ЕК се интересуваха и от оценката на АПБ относно последните инициативи в областта на борбата против корупцията по високите етажи на властта и последиците от закриването на специализирания съд.

Представителите на АПБ споделиха тревогата си от твърденията за заплашване и на оказване на влияние от страна на организираната престъпност върху съдии и прокурори и запознаха европейските партньори със средствата, с които разполага Асоциацията за предотвратяване на такива въздействия и за защита на членовете си. Според тях автоматичното прехвърляне на отговорността за всички неблагоприятни събития и процеси в държавата върху прокуратурата и постоянното демонизиране на прокурорите като общност нанася дългосрочни вреди на правовата държава, от която прокуратурата е необходима част и в която доверието в държавното обвинение е условие за ефективен отпор срещу престъпността. Беше изрично подчетано, че мнозинството български прокурори са добросъвестни, компетентни и почтени хора, които следва да бъдат ясно разграничени от онова малцинство, което не изпълнява или злоупотребява с правомощията си и което следва да бъде разобличено и натоварено с отговорност.

Представителите на Асоциацията изразиха разочарованието и тревогата си от поставянето на прокуратурата под пряко политическо влияние с последните изменения в Конституцията. Те подчертаха, че доминирането на Висшия прокурорски съвет от членове, които не са действащи прокурори и са пряко избрани от Народното събрание, ликвидира изцяло автономията на прокуратурата. Този подход, който е противоположен на подхода към съда, означава и непряк избор на главния прокурор от управляващото политическо мнозинство в парламента. От Асоциацията допълниха, че тези промени са приети въпреки противоречието си с препоръките на Венецианската комисия и съпротивата на прокурорската гилдия и академичната общност.

Дискутирани бяха и течащите процеси за приемане на необходимите сериозни изменения в законодателната база и привеждането ѝ в съответствие с новите конституционни реалности. Представителите на АПБ изрично подчертаха, че за да бъде създадена уредба, която отговаря на нуждите на професионалната общност и която да е насочена към усъвършенстване на дейността на съдебната власт, е необходимо да бъдат взети предвид мненията и да бъдат чути аргументите и предложенията на работещите в системата прокурори, следователи и съдии, както и тези на академичната общност.

22 Февруари 2024